

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ: АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Зевако Валентина Іванівна

кандидат філологічних наук, доцент,

Тернопільський національний медичний університет

імені І. Я. Горбачевського, v_zevako@ukr.net

Лінгвокраїнознавчий підхід дозволяє розв'язати важливі завдання у формуванні комунікативної компетенції: він забезпечує знання про культуру, історію, соціально-політичний устрій, реалії, традиції і звичаї України, знання мовних одиниць із національно-культурним компонентом семантики, розвиває здатність сприймати українську мову в її культуроносній функції, сприяє залученню до діалогу культур, усвідомленню сутності мовних явищ, ролі мовних одиниць у комунікативних процесах [3, с. 255–256].

Тексти країнознавчого характеру займають сьогодні все більше місце в процесі навчання іноземним мовам, адже дають знання про реалії тієї країни, мова якої вивчається, знайомлять з її географією, освітою, культурою тощо. Погоджуємося з Л. Антоною, що зміст таких текстів повинен бути значущим, мати певну новизну, містити відомості про державний устрій, географічне середовище, характерні предмети матеріальної культури, елементи фольклору або про особливості мовленнєвого поведіння й етикету [1, с. 164], тобто формувати лінгвокраїнознавчу компетенцію.

Ю. Веклич і Д. Миронець розглядають її як складову професійної комунікативної компетенції і включають у це поняття знання географії, історії, державного устрою, культури країни, мова якої вивчається, особливостей соціокультурного розвитку країни на сучасному етапі, володіння особливими характерними проявами мовленнєвої та немовленнєвої (міміка, жести, що супроводжуються висловлюваннями) поведінки носіїв мови у певних ситуаціях спілкування, вміння підпорядковувати свою мовленнєву поведінку цим особливостям, тобто сформованість ... цілісної системи уявлень про національні культурні особливості країни, що дозволяє

асоціювати з мовною одиницею ту ж саму інформацію, що й носії мови, і досягти у такий спосіб повної комунікації [2, с. 118].

Як цілісну систему уявлень про основні національні традиції, звичаї та реалії країни, мова якої вивчається, розуміє лінгвокраїнознавчу компетенцію і Л. Антонова. Вона ж стверджує, що, по-перше, предметом лінгвокраїнознавства є аналіз мови з метою виявлення національно-культурної семантики. По-друге, предметом дослідження є також пошук викладацьких прийомів презентації, закріплення та активізації національно-специфічних мовних одиниць та культурологічного прочитання текстів на практичних мовних заняттях [1, с. 166].

К. Перинець і О. Салова підкреслюють що предмет і об'єкт лінгвокраїнознавства може розглядатися крізь лінгвістичну, лінгводидактичну, соціолінгвістичну, культурологічну, етнопсихологічну призму, акцентуючи увагу на складності та багатогранності досліджуваного феномену. На наш погляд, саме лінгвокраїнознавча інформація, залучаючи культурологічні, географічні, економічні, соціально-політичні, історичні знання, відображає національно-культурну специфіку мови, що вивчається іноземцем [4, с. 77].

Отже, сучасне лінгвокраїнознавство поєднує фонетичний, лексико-семантичний, граматичний, стилістичний аспекти навчання іноземної мови з національно-культурним компонентом мовного матеріалу.

Список використаних джерел

1. Антонова Л. Г. Лінгвокраєзнавчий аспект вивчення іноземних мов у старшій школі. *Таврійський вісник освіти*. 2017. № 1. С. 164–69.
2. Веклич Ю., Миронець Д. Формування лінгвокраїнознавчої компетенції у процесі професійної підготовки майбутніх учителів іноземної мови. *Молодь і ринок*. 2012. № 3. С. 118–121.
3. Лещенко Т. О., Самойленко І. В., Юфименко В. Г. Формування лінгвокраїнознавчої компетенції іноземних студентів медичних ВНЗ засобом української пісні. *Творчість Раїси Кириченко в культурному просторі України на покордонні ХХ–ХХІ століть: До 70-ліття від дня народження Березини української пісні* : збірник наукових праць. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2013. С. 253–263.
4. Перинець К. Ю., Салова О. В. Чому лінгвокультурознавчі знання необхідні студентам-іноземцям? *Актуальні проблеми навчання*

ВИКОРИСТАННЯ ТАНДЕМ-МЕТОДУ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЯК ІНОЗЕМНОЇ ПІД ЧАС ОНЛАЙНОВОГО МОВНОГО ОБМІНУ

Костюк Юлія Михайлівна

*аспірантка кафедри української мови та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені
Володимира Гнатюка, yuliia.kostiuk@tnpu.edu.ua*

Пандемія невідворотно змінила звичну реальність. Тимчасове закриття кордонів ускладнило фізичне пересування, однак сучасні технології дозволяють перенести міжкультурні обміни і вивчення іноземних мов у віртуальний вимір.

Активні дослідження тандем-методу почалися у другій половині ХХ століття після серії успішних німецько-французьких і німецько-іспанських мовних обмінів. Він передбачає взаємодію двох тандем-партнерів, які вивчають рідну мову одне одного. Аспекти використання цього методу студіювали Н. Brammerts, J. Wolff, G. Sziko, О. Осова, Т. Кравчина, І. Жукевич. Однак праця стосовно використання мовних тандемів для вивчення української як іноземної на сьогодні немає.

До безумовних переваг тандем-методу належить відсутність ієрархії: партнери одночасно вивчають іноземну мову і виступають експертами з рідної. Це допомагає подолати мовний бар'єр, розвивати міжкультурну і комунікативну компетенцію [3]. Також тандем-метод передбачає творчий та індивідуальний підхід і робить вивчення іноземної мови більш автономним [1].

Саме тандем-метод ліг в основу проекту «Німецько-українська мовна майстерня ä та ї», організованого об'єднанням GFPS e.V. і ГО «Молоток» у рамках програми «MEET UP! Німецько-українські зустрічі молоді» Фонду «Пам'ять, відповідальність та майбутнє» за фінансової підтримки Федерального міністерства закордонних справ Німеччини і Фонду Роберта Боша. У 2020 році відбулася вже третя